

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет будівництва і архітектури
Кафедра архітектури

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з НВР ЛНУП
професор Віталій Боярчук
“_____” _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«РЕГІОНАЛЬНА АРХІТЕКТУРА І МИСТЕЦТВО»

(назва навчальної дисципліни)

для студентів

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 022 « Дизайн »
ОП « Дизайн середовища »

Львів 2024

Робоча програма «Регіональна архітектура і мистецтво» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 022 «Дизайн».

Розробник: Кюнцлі Р.В., докт.мист., професор

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри архітектури
Протокол від “28” 09 2024 року № 2

Завідувач кафедри: док.мист., професор

(Кюнцлі Р.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії факультету будівництва та архітектури

Протокол від 29. 08._2024 року № 2

Голова методичної комісії: к.т.н., в.о. професора Мазурак А.В.

(Мазурак А.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень

Рівень вищої освіти: «Бакалавр»

Галузь знань : 02 – Культура і мистецтво

Спеціальність 022 – Дизайн

Характеристика навчальної дисципліни:

Вибіркова

Кількість кредитів – 3

Загальна кількість годин – 90

Вид контролю: залик

Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 3

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до загальної кількості годин становить (%):

для денної форми навчання – 46,7%

2.Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія мистецтв» є формування у студентів цілісного уявлення про розвиток світового та вітчизняного мистецтва від давніх часів до сучасності. Вивчення цієї дисципліни спрямоване на розкриття основних стилів, напрямків та художніх течій, що впливали на культуру в різні епохи. Студенти набувають навичок аналізу художніх творів, розуміння їх контексту, а також взаємозв'язку між мистецтвом, суспільством і культурними процесами.

Курс допомагає розвинути критичне мислення та естетичний смак, навчає розрізняти техніки й особливості мистецьких шкіл, а також вплив соціально-політичних умов на розвиток мистецтва. Завдяки цьому студенти здатні краще орієнтуватися у світовій культурній спадщині та оцінювати її значення для сучасності.

Завдання навчальної дисципліни «Історія мистецтв» включають:

1. **Ознайомлення з історією розвитку мистецтва:** Вивчення основних етапів, напрямків та стилів у мистецтві різних епох і культур, починаючи від стародавнього світу і до сучасності.

2. **Формування аналітичних навичок:** Розвиток у студентів умінь аналізувати художні твори, визначати їх стильові особливості, культурний контекст та художні засоби виразності.

3. **Поглиблення естетичного сприйняття:** Сприяння розвитку естетичного смаку, здатності до інтерпретації та критичного аналізу мистецьких творів.

4. **Вивчення впливу мистецтва на суспільство:** Аналіз того, як художні процеси відображають соціально-політичні, економічні та культурні зміни в суспільстві.

5. **Ознайомлення з художньою спадщиною:** Вивчення значення культурних пам'яток та художніх творів для світової і національної культури.

6. **Розвиток творчого мислення:** Стимулювання інтересу до творчих пошуків у мистецтві, розуміння процесів, що лежать в основі художнього створення.

Ці завдання сприяють всебічному розвитку студентів та їхньому розумінню мистецької спадщини людства.

Студенти повинні знати:

1. **Основні етапи розвитку мистецтва:** Хронологію ключових періодів, стилів і напрямків у світовому та вітчизняному мистецтві.
2. **Характеристики художніх стилів та течій:** Відмінні риси таких стилів, як класицизм, романтизм, бароко, імпресіонізм, модернізм тощо, а також їхніх провідних представників.
3. **Культурний і соціальний контекст:** Вплив суспільно-історичних подій на розвиток мистецтва, його функції та роль у формуванні національної ідентичності та світоглядних цінностей.
4. **Основні жанри та види мистецтва:** Архітектура, скульптура, живопис, графіка, декоративно-ужиткове мистецтво тощо, а також їхні особливості та техніки.
5. **Методи аналізу творів мистецтва:** Принципи художнього аналізу, інтерпретації та оцінки творів з різних епох та культурних середовищ.
6. **Вплив мистецьких стилів на дизайн:** Як різні художні напрями та стилі вплинули на розвиток дизайну, зокрема в архітектурі, інтер'єрі та моді.
7. **Основи композиції та кольорознавства:** Принципи побудови гармонійної композиції, використання кольору та форм в різних історичних епохах, що допоможе у створенні власних дизайнерських рішень.

Студенти повинні вміти:

1. **Аналізувати та інтерпретувати мистецькі твори:** Визначати стилі, напрямки, техніки та художні особливості творів різних епох, розуміючи їхній контекст і значення.
2. **Застосовувати історико-культурні знання у творчій діяльності:** Використовувати знання про розвиток мистецтва для створення власних проектів, враховуючи естетичні та історичні аспекти.
3. **Критично оцінювати мистецькі явища:** Давати аргументовану оцінку творам мистецтва та дизайнерським рішенням, враховуючи їхню художню цінність та історичний контекст.
4. **Працювати з візуальними матеріалами:** Визначати композиційні прийоми, колірні схеми та стилістичні особливості для аналізу та створення візуальних проектів.
5. **Інтегрувати мистецькі принципи у власні роботи:** Використовувати художні засоби і прийоми у дизайні, графіці та інших творчих проектах, адаптуючи їх до сучасних потреб і тенденцій.
6. **Орієнтуватися в розвитку дизайну:** Розуміти, як історичні зміни в мистецтві впливають на сучасні дизайнерські рішення, і використовувати ці знання для власної професійної діяльності.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3. Програма навчальної дисципліни

№ з/п	Тема, питання що вивчаються	К-сть годин
Тема 1	Тема 1. Вступна лекція 1. Явища глобалізації та локалізації в сучасному світі 2. Вплив архітектури періоду глобалізаційних змін на поведінку людини 3. Значення конфлікту інтернаціональних і регіональних напрямків в сучасній архітектурі 4. Традиції в архітектурі як один із засобів ідентифікації нації.	2
Тема 2	Тема 2. Формування регіональної архітектури країн Старої Європи 1. Традиційна система розселення сільських поселень передумова збереження регіональної архітектури 2. Програма «оновлення села» як спосіб збереження традиційного архітектурного середовища сільських поселень Старої Європи.	2
Тема 3	Тема 3. Сучасні тенденції розвитку та збереження архітектурного середовища сіл та їх громадських центрів 3. Проблеми та тенденції просторових вирішень архітектурного середовища сучасних сільських громадських центрів європейських країн 4. Проблеми збереження архітектурного простору європейського села як мистецького витвору народного зодчества.	2
Тема 4	Тема 4. Формування української регіональної архітектури 1. Формування архітектурного середовища українського села. 2. Історичні та етнографічні регіони України. Етнографічні музеї. 3.Фактори формування традиційного українського житла 4.Формування української регіональної сакральної архітектури	2
Тема 5	Тема 5. Громадський центр 1. Громадський центр як культурно-духовний осередок українського села в його історичному розвитку 2.Деградація архітектурного середовища сільських громадських центрів другої половини ХХ століття як крах комуністичних експериментів перебудови українського села.	2
Тема 6	Тема 6. Питання традицій у сучасній сакральній архітектурі України. 1. Гармонізація унікально-універсальнісних співвідношень об'ємно-просторових вирішень храму як домінанти духовно-сакральної реновації архітектурного середовища українського села 2.Проблеми сучасного храмобудівництва. Пошуки нової архітектури християнського самовираження. 3. Тенденції розвитку сакральної архітектури Львівщини початку ХХІ століття. Пошуки нових об'ємно-просторових вирішень сучасного храму.	2
Тема 7	Тема 7. Питання національної ідентичності в сучасній архітектурі українського житла	2

	1. Сучасне українське селянське житло: пошуки самовираження та утвердження. 2. Відродження традицій сільського житла як чинник гармонізації культурно-мистецького простору архітектури села 3. Особлива роль унікально-універсальних співвідношень у гармонізації архітектурно-просторового середовища інтер'єру житла	
Разом		14

4. Структура навчальної дисципліни

Номер теми	Кількість годин							Кількість годин						
	денна форма							заочна форма						
	усього	усього						усього	у тому числі					
		л	п	ла	інд	с.	р.		л	п	л	а	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7		3	4	5	6		7	
	Рік підготовки 1 Семестр 7													
Тема 1.	15	2	4				6							
Тема 2.	15	2	4				7							
Тема 3.	12	2	4				7							
Тема 4.	12	2	4				7							
Тема 5.	12	2	4				7							
Тема 6.	12	2	4				7							
Тема 7	12	2	4				7							
Усього годин	90	14	28				48							

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Максимальна кількість балів
1.	Графічна робота 1. Опрацювання листівок та картин українських художників, де зображене планування українського села. Підбір фотографій. Творче застосування методів традиційного планування для зображення сучасного села.	4	10
2.	Графічна робота 2. Опрацювання листівок та картин українських художників, наукових досліджень з питання планування традиційної садиби заданого регіону. Ескіз –ідея планування	4	15

	сучасної української садиби за зразком традиційного планування.		
3.	Графічна робота 3. Опрацювання наукових досліджень з питання об'ємно - просторового вирішення традиційної української оселі (заданого регіону). Творче застосування особливостей об'ємно - просторового вирішення сучасного житла сім'ї. Ескіз – ідея об'ємно - просторового вирішення сучасного житла сім'ї з елементами традиційного об'ємно - просторового вирішення.	4	15
4.	Графічна робота 4. Опрацювання наукових досліджень з питання декоративного вирішення інтер'єру традиційної української оселі (заданого регіону). Творче застосування деталей декору, кольорового вирішення, орнаменту для сучасного житла. Ескіз – ідея.	4	15
5.	Графічна робота 5. Опрацювання наукових досліджень з питання об'ємно - просторового вирішення традиційної української церкви (заданого регіону). Осмислення традиційних об'ємно-просторових вирішень традиційної української церкви (пірамідальність, ритмічність) та втілення їх у ескіз-ідеї фасаду сучасної церкви.	4	15
6.	Графічна робота 6. Ескіз-ідея сучасного громадського центру з використанням зразків української традиційної архітектури та її елементів.	4	15
7	Графічна робота 7. Ескіз – ідея інтер'єру громадської будівлі для ренесансного Львова.	4	15
	Всього	28	100

6. Теми винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва теми
1	Характерні риси традиційної норвезької архітектури.
2	Характерні риси традиційної архітектури півдня Франції.
3	Характерні риси традиційної фінської архітектури.
4	Характерні риси традиційної архітектури півдня Італії.
5	Характерні риси традиційної архітектури півночі Франції
6	Характерні риси традиційної української архітектури.
7	Характерні риси традиційної іспанської архітектури.

8	Регіональні особливості архітектурних стилів.
9	Характерні риси традиційної норвезької архітектури.

7. Методи навчання

1. Словесні методи (розповідь, пояснення, бесіда, лекція.)

2. Наочні методи

– ілюстрація (картички, таблиці, моделі, малюнки тощо).

-демонстрування засобу демонстрування: навчальна телепередача або кіно-відеофільм чи його фрагмент; діюча модель, дослід; експеримент, спостереження та досліди .

3. Практичні методи: графічні роботи, навчальна практика.

8. Методи контролю:

1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне детальний аналіз відповідей студентів),

2. Письмова аудиторна та поза аудиторна перевірка диктанти, складання тез, підготовка різних відповідей, рефератів, контрольні роботи (з конкретних питань тощо),

3. Практична перевірка виконання графічної роботи, аналіз виробничої інформації, рішення професійних завдань, ділові ігри і т. д.

4. Стандартизований контроль (тести).

Види контролю: Поточний контроль, проміжна та семестрова атестація

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	
10	15	15	15	15	15	15	100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

10. Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; контрольні роботи; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань. Курсових і дипломних робіт.

11. Рекомендована література

Базова

1. Самойлович В.П. Народна українська архітектура. – К.:Абрис,1999
2. Самойлович В.П. Українське народне житло. – К.:Наукова думка,1972
3. Степанюк А.В. Архітектурне проектування будівель та споруд сільських поселень: Навчальний посібник / А.В. Степанюк, Р.В. Кюнцлі, Я.Є. Фамуляк – Львів: Видавництво «Українські технології», 2015. – 288 с.

Допоміжна

1. Дида І.А. Екологічні основи традиційної української архітектури. Львів, вид. Національного університету «Львівська політехніка», 2009. 329 с.

2. Чепелик В.В. Український архітектурний модерн. К.: КНУБА, 2000

3. Народна архітектура в живописі <http://ethnography.org.ua/content/narodna-arhitektura-v-zhyvopisi>

12. Інформаційні ресурси

...Бібліотечно-інформаційні ресурси – книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.